

свій час, сприяти формуванню в учнів активної життєвої позиції, розвитку в них навичок самоконтролю та самокорекції, підвищити мотивацію учнів до навчання.

Ключові слова: дистанційне навчання математики, автоматизація навчання, опитування вчителів математики

Література

1. Положення про дистанційне навчання. Режим доступу:
http://ru.osvita.ua/legislation/Dist_osv/2999/
2. Організація дистанційного навчання в школі. Методичні рекомендації. Режим доступу:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf>

Вдовченко В. В.,

доктор філософії в галузі дизайну, професор,
старший науковий співробітник
відділу технологічної освіти
Інституту педагогіки НАПН України,
м. Київ, Україна

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ХУДОЖНЬОМУ ПРОЕКТУВАННЮ ЗА АВТОРСЬКОЮ ДИДАКТИКОЮ ТА МЕТОДИКОЮ ПРОФ. В. ВДОВЧЕНКА

Авторська дидактика та методика технологічної освіти (далі – ТО) проф. В. Вдовченка дистанційного навчання (далі – ДН) художньому проектуванню (далі – ХП) в домашніх умовах адресно призначена для вчителя технології, керівника гуртка, студії, тьютора для роботи з учнями-проектантами з ХП в домашніх умовах під час стаціонарної (шкільної /загальноосвітня та спеціалізована школа, ліцей, гімназія, колегіум/, позакласної /гуртки, студії, факультативи, курси за вибором, спецкурси, елективні курси/, позашкільної /гуртки, студії будинків творчості, станцій юних техніків, Мала Академія наук/) та самоосвіти (в домашніх умовах /за індивідуальною програмою, екстернатне навчання, дистанційне навчання, навчання у Малій Академії наук/).

Нова наукова розробка експериментально створювалася і вивірялася автором протягом 36 років педагогічної практики: вчителем трудового навчання, технології, креслення, образотворчого мистецтва загальноосвітньої школи (далі – ЗШ); керівником художніх і технічних гуртків з моделювання позашкільних навчальних закладів (далі – ПНЗ); старшим викладачем Центрального інституту післядипломної освіти педагогічних працівників у м. Києві, в обласних Інститутах післядипломної освіти педагогічних працівників у містах – Київ (Київський педагогічний університет ім. Б. Грінченка, центр ТО), Черкаси, Біла Церква, Кіровоград (Кропивницький), Вінниця; доцентом і професором під час викладання блоку психолого-педагогічних із 7 навчальних дисциплін студентам, майбутнім дизайнерам-викладачам у Інституті реклами м. Києва (першого в Україні вишу, який ввів спеціальність рівнів бакалавра, спеціаліста і магістра за дипломами – «Дизайнер. Викладач»), Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (у Інституті дизайну в ній). Останніх 20 років (із 36) автором проводилася науково-пошукова і дослідно-експериментальна діяльність в Інституті педагогіки НАПН України, Інституті обдарованої дитини НАПН України м. Києва під час фундаментальних та прикладних досліджень. Розроблені наукові положення та науково-методичні і навчальні розробки перевірялися на експериментальних майданчиках міст – Києва, Черкас, Дніпра (Дніпропетровська), Вінниці.

Методика самостійної робота студентів, вчителів для навчання учнів ХП була вперше опублікована автором у 2006 році. [1]. Першою навчальною програмою (далі – НП) для учнів 5-9 класів з ХП (етнодизайну) було передбачено саме значну частку самостійного

опрацювання значних обсягів художньо-проектної інформації та навчально-тренувальних вправ з ХП у різних видах дизайну [2]

Авторська педагогічна технологія розвивального навчання під час художньо-проектної творчості проф. В. Вдовченка детально розкрита автором в монографії. [3, с. 124-133]. Опубліковані результати дослідження, до 2019 року включно, тільки частково розкривають ДН в домашніх умовах. У 2020 році, особливо з реаліями тепер уже не короткочасного, а прогнозованого багаторічного і багаторазового періодичного карантину, виник соціальний запит для розробки дидактики та методики ТО для ДН. ХП «Основи дизайну» (далі – ОД) за різними видами у відповідних до них сфер життєдіяльності, має найбільше розробок, які нами будуть адаптовані до сьогоднішніх реалій ДН для всіх навчальних предметів. У розроблених нами НП з ОД у 10-11 (12) класах у всіх 5 редакціях (2005, 2006, 2008, 2010, 2017), які отримали гриф МОН України, подано розгорнуту методику оволодіння веб-дизайном, як найдієвішою формою вивчення ХП в електронній формі без обов'язкового навчального середовища в умовах шкільної майстерні, а в онлайн-режимі, у найбільш адаптованій для інформаційного суспільства в чинній НП 2017 року. [4]. Вивчення веб-дизайну розкрито і в чинному підручнику для 10 класу [5, с. 181-276].

Усі 36 років навчальної, методичної (з 1995 – вчитель-методист, з підтвердженням кожні 5 років методичного рівня вчителем-практиком і експериментатором вищої категорії), і науково-експериментальної (з 2000) автором розроблялися ефективні методи розробки наочних і ілюстративних матеріалів, названих і введених саме нами педагогічним дизайном (далі – ПД) – дизайнерських розробок для навчання ХП у всіх видах дизайну. Наш авторський ПД включає синтез ХП всіх видів дизайну для розробки навчальних матеріалів вчителем технології, на відміну від загальновідомого серед словесних популяризаторів «нового», які не створили жодного проекту у ПД. За своєю сутністю такий псевдо ПД є не чим іншим як ілюстративним супроводом навчального процесу електронною наочністю – не є ПД, оскільки такий педагог чи популяризатор не володіє методикою ХП навчальних матеріалів в паперовому і електронному вигляді.

У сьогоднішній ситуації ДН – ПД є найактуальнішим із всіх видів дизайну для навчальної діяльності з будь-якого навчального предмету у ЗШ і будь-якої навчальної дисципліни у вищій школі (далі – ВШ). ПД є стержневим у авторській дидактиці та методиці ТО проф. В. Вдовченка для ДН ХП в домашніх умовах. Детальніше особливості зазначеної дидактики та методики ми розкриємо в наступному виступі та тезах, спільно з вчителем-експериментатором Л. Дзигаленко «Апробація в умовах дистанційного навчання дидактики технологічної освіти проф. В. Вдовченка для художнього проектування в домашніх умовах.

Ключові слова: авторська дидактика та методика технологічної освіти проф. В. Вдовченка, дистанційне навчання, художнє проектування, домашні умови для навчання, педагогічний дизайн.

Література

1. Вдовченко В.В. та ін. Методика викладання образотворчого мистецтва і дизайну: навч. програма для підготовки, перепідготовки вчителя образотв. мистецтва і вчителя труд. навч. для викладання профільних програм за напрямом «Дизайн»: «Етнодизайн», «Основи дизайну», «Графічний дизайн», «Веб-дизайн», «Дизайн середовища (дизайн інтер'єрів та екстер'єрів)», «Ландшафтний дизайн» // Завуч. 2006. – №16 (274), – С. 33–44.
2. Вдовченко В.В та ін. Етнодизайн: Експериментальна програма для 5-9 кл. / Сільська школа України. – 2004, – №21 (93). – С.4–23.
3. Проектування змісту профільного навчання технологій у старшій школі / монографія. – К : КОНВІ ПРІНТ, 2019. – 160 с.
4. Науково-експериментальна практика проектування змісту профільного навчання технологій (Вдовченко В.В.). С. 49-56. 2.2. Проектування змісту профільного навчання у старшій школі за спеціалізацією «Художньо-проектна творчість» (Вдовченко В.В.). С. 71-83. 3.2. Реалізація змісту спеціалізації «Художньо-проектна творчість» (Вдовченко В.В.).

- С.120-133. Авторська педагогічна технологія художньо-проектної творчості проф. В.В. Вдовченка подана на С. 124-133.
5. Вдовченко В.В. Технології. Профільний рівень. 10–11 класи. Спеціалізація «Основи дизайну». Навчальна програма закладів загальної середньої освіти. – К., 2017. – 33 с.
6. Вдовченко В. В. (кер. авт. кол). та ін. Основи дизайну: підручник для 10 кл. загальноосв. навч. закл. Профільн. рівень / [за ред. Вдовченка В. В.] Київ: Пед. думка, 2010. 304 с.: іл.

Вдовченко В. В.,

доктор філософії в галузі дизайну, професор,
старший науковий співробітник
відділу технологічної освіти
Інституту педагогіки НАПН України,
м. Київ, Україна

Дзигаленко Л. М.,

кандидат педагогічних наук,
вчитель технології вищої категорії,
вчитель-методист ЗОШ №20,
м. Вінниця, Україна

АПРОБАЦІЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДИДАКТИКИ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ПРОФ. В. ВДОВЧЕНКА ДЛЯ ХУДОЖНЬОГО ПРОЄКТУВАННЯ В ДОМАШНІХ УМОВАХ

Дидактика технологічної освіти (далі – ТО) проф. В. Вдовченка для художнього проєктування (далі – ХП) в домашніх умовах дистанційного навчання (далі – ДН) базується на дидактичних принципах національної неперервної художньо-проектної освіти (далі – ННХПО) для освітньої галузі «Технології» у НХПО (1-4, 5-9, 10-11 кл.), реалізовані в наукових розробках, навчально-методичних комплексах (навчальних програмах, підручниках, посібниках, методичних матеріалах) проф. В. Вдовченка. Ми розробили такі дидактичні принципи ННХПО: цілісності впливу навчально-виховного процесу на всебічний розвиток особистості проєктувальника; природовідповідності організації навчально-виховного процесу; науковості, системності та доступності навчання ХП; наступності та перспективності навчально-виховного процесу; взаємозв'язку навчання і розвитку проєктувальників; мотиваційного забезпечення навчального процесу з ХП, співробітництва (партнерства) в художньо-проектній діяльності; індивідуалізації та диференціації художньо-проектної діяльності; дієвості отриманих художньо-проектних компетентностей під час словесного проєктування, зображувальних, проєктно-технологічних робіт; оптимального поєднання класних і позашкільних, самостійних, групових та індивідуальних форм навчання, синтезування словесних, наочно-ілюстративних і практичних методів навчання; ефективного комбінування традиційних, сучасних та інноваційних методів навчання.

Засадничі положення ННХПО за проф. В. Вдовченком регламентують основні концепти дидактики ТО проф. В. Вдовченка для ХП в домашніх умовах ДН. Зокрема:

1. Зміна мети, завдань і концептуальних підходів з ХП у профільному навчанні, як довузівській підготовці за напрямом «Дизайн», зі знаннєвих (ЗУНІвських) результатів профільного навчання (далі – ПН) на особистісні, компетентнісно зорієнтовані результати ПН під час ХП. Ключові компетентності, художньо-проектна і галузева компетентності характеризують творчу особистість проєктувальника в декоративно-прикладному мистецтві (далі — ДПМ) та дизайні.

2. Український дизайн базується на тисячолітній художньо-виробничій практиці школи учнівства, починаючи із Трипільської культури 5-7 тис. років тому, а також на виготовленні